

L'abat Escarré i «Le Monde», 50 anys després

Ds, 7/12/2013 per Lluís Serra

[Gerasa](#)

El prestigiós diari Le Monde recollia en la seva edició del 14 de novembre del 1963 les declaracions, encertades i explosives, d'Aureli M. Escarré, abat de Montserrat contra el franquisme. J. A. Novais, corresponsal del rotatiu, firmava l'entrevista. El titular es dirigia a la línia de flotació: «El règim espanyol es diu cristià, però no obeeix als principis de base del cristianisme.» Cal situar el contingut de l'article en el seu context històric: el tardofranquisme a Espanya i la renovació conciliar a l'Església.

Escarré, que s'autoproclamava en l'entrevista «només sóc un monjo», hi afirmava: «On no hi ha llibertat autèntica, no hi ha justícia, i això és el que passa a Espanya», «darrere nostre no tenim 25 anys de pau, sinó 25 anys de victòria», «el poble ha d'escollir el seu govern i, si ho desitja, l'ha de poder canviar: això és la llibertat», «la manca d'informació és contrària a la doctrina de l'Església», «la llengua catalana sembla que representa un problema per al govern»... L'encíclica Pacem in terris de Joan XXIII li va servir de referent per afirmar que Catalunya correspon a una de les minories ètniques de les quals parla aquesta encíclica i recorda que «l'estat ha d'afavorir aquestes minories i la seva vida cultural: el règim dificulta l'expressió de la cultura catalana» (...) «Catalunya és una nació.» La seva visió contempla Catalunya en el si d'Espanya, però subratlla que «tenim dret a la nostra cultura, a la nostra història i als nostres costums», en resum, a la pròpia personalitat.

Han passat 50 anys. El 20 de novembre passat al Palau de la Generalitat es va fer un acte commemoratiu del 50è aniversari d'aquestes declaracions, en el qual va intervenir el P. Josep M. Soler, actual abat de Montserrat. Va realitzar un recordatori del seu antecessor i va reconèixer una cosa que és fàcil d'observar: «Les coses han evolucionat, i avui dia desitgem i proclamem bastant més, perquè l'autoconsciència dels catalans i l'articulació de la nostra nació en l'Estat actual han desvetllat la convicció que entre els drets humans també hi ha el de decidir el nostre futur», sense oblidar que la «doctrina social de l'Església ha fet noves aportacions sobre el tema de les nacionalitats i els seus drets».

Amb tot, voldria subratllar dos punts que diferencien aquests dos moments separats per 50 anys de distància. Primer, l'abat Escarré va afirmar: «En gran majoria [els catalans] no són separatistes.» Avui les coses han canviat notablement. **Els que combaten la independència farien bé de preguntar-se per què hem arribat fins aquí sense refugiar-se en respostes fàcils.** Segon, l'asfíxia lingüística... es feia en nom de la dictadura, coherent amb el règim. **Avui és pitjor, perquè fer-ho en nom de la democràcia és corrompre'n l'essència.** S'intenta destruir la unitat lingüística amb denominacions fins i tot absurdes, dificultar-ne la projecció europea i impedir la immersió lingüística. I a més hi ha molts altres temes.